

Ex Libris

Dr. David Jeselsohn

מספרי דוד יסלזון

JB 427

219 טו

1874 - 2 טו

מכתב מאליהו

א

כתוב יושר דברי אמת מהדב הגאון חסידא קדישא נשיא ישראל מו"ה

אליהו נ"י אב"ד דק"ק גרידיטץ יע"א :

ידידיי העוסקים עמי באור התורה שנחברת סוכת שלם ומאור יעקב שבירושלים רואה אני לעשות תקנה קבועה אשר אציע כאן . וקרוב לודאי אצלי שתסכימו עמי . ואז תמחלו לכתוב בשילהי האגרת הזה כל אחד הסכמתו ויחתום שמו . וכשיהי לי זאת אכתוב שוב כל הדברים שאציע כאן באופן תקנה מאתנו ואניח לעשות שני כתבים בכתב מסודר יפה ואשלח לכם לחתום על גוף הכתבים . ואפשר אשלח תקנה שלנו גם להגדולי חשובים שהם בהחברות שיחתמו גם המה וישאר כתב אחד אצלי ואחד אשלח לירושלים :

בשנת תר"כ בא אלי איש מצפת עה"ק ת"ו שמו מו"ה יעקב מרדכי נ"י הכרת פניו ענתה צדקתו . ודיבורו השמיע תמימתו . שמחתי בו . והי' אצלי איוה ימים ומצאתי אותו מלא תורה בשכל ישר ומדת צדיקים להיות רוח השמים והבריות הימנו נוחים . והי' זאת תוך חודש אלול ואמרתי להשאר אצלי עד עבור הג' הסוכות . ובתוך העת הציע לפני המצוה . לתקן ישיבה ע"י חברה בחוצה לארץ . כתבנו מכתב במאמרים השייכים לזה בתלמודים להראות לרבים גודל התועלת . ואחר המועד מסרתי זאת לו וסיבב פה ובשאר קהילות להיות ממיסדי החברות ותה"ל עלה לו להתחלה יפה . ואח"ז שב לצפת וכנס תלמידים . ועמדו שם למולו מטעמים שלהם שחשבו שמפסיד הכנסתם ועב"פ בכח ובשברון לב נשאר עמוד בטרחה ובחריצות . והי' אח"ז עליתו ליסוד כל זה בירושלים עה"ק וגם שם פחד ובכל זאת נשאר עמוד :

ומסרתי אז לידו שיהי כל מעות הכניסה מזכר יוד ז"ג ומאשה כ' ז"ג לחלוטין שלו . ומעות השנה ג"כ בידו לפי ראות עיניו להשפיע גם להתלמידים . ורק הוא כאלו מחוייב לתת מנת להם לפי מה שימצא שיתרצו בזה לבוא להשיעור . וגם לא היה קצב כמה חכמים שצריכין להיות . ורק מזה שנתיים תקנתי שלא יהי פחות מעשרים חכמים בכל שיעור והתנתי שבעלות ההכנסה . אתחכם עם הגבאים שעמי להעמיד שוב שיהי יותר חברים . ונגד המעות כניסה שיהי לחשבון ההכנסה . יגיע מו"ה יעקב מרדכי דירה בחינם כשיהי לנו בית . ואולם להשאר כן תמיד שיהי הכל ביד מו"ה יעקב מרדכי נ"י . הגם שהצדיק הזה עשה כהוגן . וגם כפי ששמעתי מאיזה מן המקבלים שהיו פה נהג פנים יפות במנתם . בכל זאת לא נכון שלא יהי קצוב שידע הרב נ"י בלב בטוח שזה הוא שלו . וגם יהי לו לב בטוח שמה שנותן להם הוא כהוגן :

והנה דעתי שלא יהי למעות כניסה חשבון מיוחד רק שיהי חשבון יחד כל ההכנסות וגם מה שיעלה ע"י המשכנתא מהלעגאטע מעות שכירות (כי אז הי' הלעגאטע במשכנתא) כלל הדבר לכל שם הכנסה יהי' כים אחד . ומזה יוקחו כל ההוצאות הנצרכות . לחמם הבית המקדש מעט בית המדרש ולהדלקה ולשמש ולכל מה שבא להדפסת כתבים . ומכל הנשאר יהי החצי להרב מו"ה יעקב מרדכי נ"י והחצי השני יחלק חציו לפי הנפשות והחציו לפי החשיבות כפי רצון ד' וראות עיניו . וזה יהי' רק עד שיהי לחלקו

א

8061 1908

הסכמות גדולי הח"ק

ימיו ושנותיו . באתי בקיצור נמרץ להסכים לזה הפסק . שרים יום ו' עש"ק ח"י תמוז
דהאי שתא שנת תרל"ב לפ"ק . נאום יוסף ליכטענבערג . בהגאון המפורסם מו"ה ליפמאן
ראוויטש וצוקללה"ה ראבד"ק ליסא יע"א .

לב

עש אנכי על מעשיו הקדושים . להחזיק עיר הקודש . לציון עיר המהוללה . לחדש
ולעשות בה דבר לשם ולתהלה . ולתפארת ישראל . אבל היתוש תולעת שפל
רוח ובינת אדם אין לו אנוש כערכי . איך מלאי לבי להרים ראשי . לחצוב ולצייר
ולהעמיד שמי בשולחן הטהור בין מאורות גדולי חכמים הרבנים מופלגי תורה הקדושים .
לאמר דעתי קלישא . כמו גם שאול בנביאים . אבל איך אוכל לסרב . וכי מי הוא
זה שמכבד אותי ברוב ענותנותו . להיות עם העומדים על הפקודים . שידי תבין עמם
להסכים על המאמר הנ"ל ? הוא האיש רב האי הגאון הגדול עוקר הרים וסיני מפורסם
בכל קצוי ארץ . חסיד צדיק באמונתו יחי' . נשיא בארץ הקדושה פאר הזמן קדוש יאמר
לו . כשמו כן הוא . אליהו זכור לטוב . אמ'ו מו"ה אלי' הרב אב"ד בעיר מולדתי בק"ק
גרידץ . אשרי העם שככה להם . ע"כ אני מסכים למאמר הנ"ל . כי מעשיו הקדושים
אשר חפץ ד' . בידו יצליח . סמטור . יום ו' עש"ק כ"ז תמוז תרל"ב לפ"ק . שפל אנוש
מיכאל משה ביראם

לג

בעז"ה

מי אנכי קטן שבקטנים כמוני לרשום את שמי תחת כפות רגלי גדולי עולם . ולגשת
אל הקודש פנימה . ה"ה הרב הגאון הגדול המפורסם בכל קצוי ארץ וימים רחוקים
חריף ובקי בכל חדרי תורה והלכה . קדוש אלקים . שמו הקדוש יפה לו . ה"ה הה"ג
מו"ה אליהו גוטמאכער אבד"ק גראעטץ . להחזיק מעשיהו ? אבל כבר אמרו רז"ל רצונו
של אדם הוא כבודו . וביותר שאין מסרבין לגדול . ע"כ לא אמנע מלשפוך את שיחי
אל כל נדיבי יחדי סגולה מעמינו להחזיק בדק הבית שמייסד הרה"ג הנ"ל בעיר הקודש
בירושלים תובב"א . רז"ל אמרו . מיום שחרב בהמ"ק אין להקב"ה בעולמו אלא ד"א
של הלכה . וביותר במקום קדוש כזה ירושלים . אשר עיני ד' אלקינו דורש אותה תמיד .
קידשה לשעתה וקידשה לעתיד . כל פרוטה ופרוטה יצרף הקב"ה למעשה . וכל מה שעשה
הרה"ג נר"ו הוא עשוי בלי שום עירעור ופיקפוק . ויזכה הה"ג לראות בבנין בית תפארתינו
בב"א ונזכה כולנו לעלות לרגל לחזות בנועם ד' ולבקר בהיכלו הקדוש אמן . פה
פירדא . דמדינת באיערן . יום ו' עש"ק פ' תרומה תרל"ב . נאום הק' משה יונה בלא"א
מו"ה מנחם אריה קעניגסהעפער .

ולקיים כל הנ"ל שהוא כגוף הכתבים ממש בלי שינוי באע"הח לקיים האמת והצדק

בדפוס הר"ר ישראל ב"ק הי"ו על מכבש משא' משה מינטיפיורי שנ' תרל"ד פעה"ק ירושלים ת"ו

